

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **R. H.**, zastoupen JUDr. Tomášem Rybářem, Ph.D, advokátem se sídlem Václavské náměstí 1601/47, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. 1. 2015, č. j. 31 A 73/2014 – 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce R. H. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. 1. 2015, č. j. 31 A 73/2014 – 28, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným usnesením odmítl žalobu, kterou se žalobce domáhal ochrany před rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 13. 8. 2014, č. j. ODSČ-50557/14-23,24 (dále také „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobci zadržán řidičský průkaz z důvodu dle ust. § 118a odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Krajský soud žalobu odmítl z toho důvodu, že žaloba postrádala řádný žalobní bod a tento nedostatek nebyl ani přes výzvu soudu odstraněn. Podle ust. § 69 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není osoba žalovaného určena žalobním tvrzením, ale kogentně ji stanoví zákon. Soudy proto k označení žalovaného součinnost žalobce nevyžadují a ani žalobce k tomuto úkonu nevyzývají. Jelikož prvostupňové rozhodnutí bylo přezkoumáno k tomu kompetentním správním orgánem, není na soudu, aby opětovně přezkoumával prvostupňové správní rozhodnutí, což je v řízení podle ust. § 65 s. ř. s. ve spojení s ust. § 69 s. ř. s. vyloučeno.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu obsaženého v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Stěžovatel namítl, že krajský soud mylně jako stranu žalovanou označil Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravní správy, a jeho rozhodnutí ze dne 13. 10. 2014, č. j. 114311/2014, jako napadené rozhodnutí. Sám také splnil lhůtu výzvy krajského soudu a sdělil mu, že zahájil řízení ve věci nesprávně označeného žalovaného a nesprávně označeného rozhodnutí. Z tohoto důvodu žádal, aby soud vydal nové usnesení. Místo toho, aby krajský soud vydal usnesení, ve kterém by správně označil žalovaného a vyzval stěžovatele ke zpřesnění druhu správní žaloby, která mohla být díky nepřesnému názvu zavádějící, žalobu odmítl. Stěžovatel nemohl žalobu na výzvu soudu řádně odůvodnit, protože výzva obsahovala chybně uvedenou stranu žalovanou. Nebylo možné ani doplnit odůvodnění žaloby ve vztahu k této chybně uvedené osobě. Díky ne zcela jednoznačnému označení žaloby (jako žaloby na ochranu před postupem správního orgánu) ji mohl krajský soud vyhodnotit jako žalobu dle ust. § 82 a násl. s. ř. s., tak jak byla koncipována. Pokud měl krajský soud pochybnosti o tom, dle jakého ustanovení s. ř. s. stěžovatel žalobu podává, měl jej ke zpřesnění žaloby vyzvat a ne žalobu odmítnout. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou, že měl krajský soud vyzvat stěžovatele k upřesnění, podle jakého ustanovení s. ř. s. žalobu podává, respektive že mohl krajský soud sám žalobu vyhodnotit jako žalobu dle ust. § 82 s. ř. s.

Tato námitka není důvodná.

Stěžovatel v žalobě označené jako „*Správní žaloba na ochranu před postupem správního orgánu*“ výslovně uvedl, že „*žalobu podává zejména z důvodu ochrany před rozhodnutím žalovaného, č. j. ODSČ-50557/14-23, 24 ze dne 13. 8. 2014, kdy žalovaný nerespektoval platnou legislativu a snaží se žalobce tímto nezákonným rozhodnutím donutit ke krokům, které odporují zákonu. Proto, žalobce žádá soud, aby ho před nezákonným rozhodnutím žalovaného chránil a aby v tomto duchu vydal rozsudek.*“ Z citované pasáže i z obsahu zbytku žaloby je proto zcela zřejmé, že stěžovatel podal žalobu v režimu ust. § 65 a násl. s. ř. s., jakožto žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Krajský soud nemohl mít žádné pochybnosti o žalobním typu, a nebylo tudíž ani na místě stěžovatele vyzývat k upřesnění, podle jakého ustanovení s. ř. s. žalobu podává. Už vůbec nebylo možné žalobu vyhodnotit jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu (ust. § 82 s. ř. s.). Stěžovatel zcela jednoznačně označil úkon správního orgánu, proti němuž žaloba směřuje, přičemž tento úkon je nejen podle žalobního tvrzení, ale i podle jeho povahy, rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. Ostatně stěžovatel i v kasační stížnosti zopakoval, že „*jako napadené rozhodnutí označil Krajskému soudu v Brně Rozhodnutí č. j.: ODSČ-50557/14-23, 24 vydané dne 13. 8. 2014 Magistrátem města Brna.*“ Navíc, i kdyby stěžovatel skutečně zamýšlel svou žalobu podat v jiném režimu, než dle ust. § 65 a násl. s. ř. s., dal mu krajský soud dostatečný prostor pro vyjádření takového záměru. Stěžovatele totiž mimo jiné vyzval k uvedení návrhu výroku rozsudku, jehož formulace může fakticky představovat volbu žalobního typu.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, že krajský soud nesprávně označil osobu žalovaného a žalované rozhodnutí.

Jak vyplývá z výše uvedeného, stěžovatel podal žalobu v režimu ust. § 65 a násl. s. ř. s. Určení osoby žalovaného se tak řídí ust. § 69 s. ř. s., podle něhož je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.

Stěžovatel jako žalovaného označil Magistrát města Brna, Odbor dopravněsprávních činností, a v žalobě se domáhal ochrany před jeho rozhodnutím ze dne 13. 8. 2014, č. j. ODSČ-50557/14-23,24. Kromě toho v žalobě také výslovně uvedl, že proti tomuto rozhodnutí podal odvolání ke Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, a poukázal na rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 13. 10. 2014, č. j. JMK 114311/2014. Kopie obou uvedených rozhodnutí pak přiložil k žalobě, přičemž z citovaného rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje je patrné, že jde o rozhodnutí o odvolání stěžovatele proti výše uvedenému rozhodnutí Magistrátu města Brna. Na výzvu soudu k odstranění vad žaloby pak reagoval sdělením, že z důvodu nesprávného označení žalovaného a napadeného rozhodnutí ze strany soudu není schopen výzvu splnit. Uvedl, že nežaluje Krajský úřad Jihomoravského kraje a nebrotí proti jeho rozhodnutí, které zmínil pouze pro dokreslení situace.

Otázkou určení osoby žalovaného v řízení podle ust. § 65 a násl. s. ř. s. se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 57 (č. 534/2005 Sb.NSS, dostupné také na www.nssoud.cz), přičemž dospěl k následujícím závěrům: „*V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. však osoba žalovaného není určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Sám soudní řád správní v obecném ustanovení § 33 odst. 1 praví, že odpůrcem (žalovaným) je ten, o němž to stanoví zákon. Na toto ustanovení potom navazuje § 69 s. ř. s., podle něhož je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle dílu prvního hlavy druhé části třetí žalovaným ten správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce. [...] Součinnost žalobce by soud musel vyžadovat jedině tehdy, pokud by žalobce v celé žalobě napadal toliko rozhodnutí správního orgánu I. stupně a o rozhodnutí o odvolání by v žalobě vůbec nehořel, resp. z žaloby by tato skutečnost nijak nevyplývala. Tehdy by soud měl postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a žalobce konkrétně a s ohledem na jeho individuální vlastnosti a specifičnost případu poučít o tom, jaké rozhodnutí může žalobou napadat, v jaké lhůtě tak může učinit, stanovit mu k doplnění žaloby v tomto směru přiměřenou lhůtu a poučít jej, že jeho žaloba bude jako nepřijatelná podle § 68 písm. a) a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnuta, pokud výzvě soudu nevyhoví.*“

Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci neshledává důvod se od citovaných závěrů odchýlit. Stěžovatel v žalobě jako napadené rozhodnutí označil rozhodnutí Magistrátu města Brna, nicméně z obsahu žaloby a jejích příloh bylo zcela zřejmé, že proti tomuto rozhodnutí bylo stěžovatelem podáno odvolání, o kterém rozhodl Krajský úřad Jihomoravského kraje. Plně v souladu s citovaným usnesením rozšířeného senátu tak krajský soud nevyžadoval žádnou součinnost stěžovatele ke správnému označení žalovaného a v řízení jako se žalovaným jednal s Krajským úřadem Jihomoravského kraje, jehož rozhodnutí o odvolání označil jako žalobou napadené rozhodnutí. Jelikož osobu žalovaného určuje přímo zákon, přičemž ze žaloby a jejích příloh bylo postaveno na jisto, který správní orgán rozhodoval v posledním stupni, neměl krajský soud ani možnost postupovat jinak. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že stěžovatel ve své odpovědi na výzvu soudu výslovně uvedl, že napadá rozhodnutí Magistrátu města Brna a rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje uvádí pouze pro dokreslení situace. Samotná žalobní tvrzení nemohou zvrátit skutečnost, že žalovaným je *ex lege* správní orgán, který rozhodoval v posledním stupni.

Je vhodné také poznamenat, že se stěžovatel ve své kasační stížnosti domáhá postupu krajského soudu, který by pro něj nebyl příznivější, neboť by taktéž nemohl vést k meritornímu projednání jeho žaloby. Podmínkou přípustnosti žaloby je totiž vyčerpání řádných opravných prostředků [ust. § 68 písm. a) s. ř. s.]. Případný soudní přezkum tak může nastoupit až poté, co o řádném opravném prostředku rozhodne nadřízený správní orgán. Předmětem tohoto přezkumu je pak vždy právě rozhodnutí o opravném prostředku, nikoliv prvostupňové rozhodnutí. I kdyby tedy krajský soud v souladu se stěžovatelem projevenou vůlí za napadené rozhodnutí považoval rozhodnutí prvostupňové, musel by žalobu odmítnout pro nepřípustnost.

Nelze přisvědčit ani tvrzení stěžovatele, že mu „nesprávné“ označení žalovaného a napadeného rozhodnutí bránilo vyhovět výzvě krajského soudu. I kdyby byl stěžovatel přesvědčen o tom, že správně je žalovaným Magistrát města Brna, nic mu nebránilo uvést den doručení napadeného rozhodnutí, napadené výroky, konkrétní žalobní body, navrhované důkazy a návrh výroku rozsudku, jak požadoval ve své výzvě krajský soud. Reakce stěžovatele rozhodně nesvědčí o jeho snaze vyhovět výzvě soudu, a to přesto, že byl poučen o procesních následcích nesplnění výzvy.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu